

Vajda Sándor:

# Éjszakai őrjárat

**Fejérhajú, teveszörkabátú svédek, esőköpenyes mandzsuriak, festett körmű nők, zszusuárusok az éjszakában**

Az újságíró felderítő útra indul. Az éjszaka langyos. Az újságíró kezét a raglánjába sülyesztve, kényelmesen végigsétál a Belvároson. 11 óra. Neonfény. Ez a híres eszpresszó. A forgóján keresztlül sürgésforgás. Az újságíró a sarokba szorulva, egy piciny asztalkánál ül és szemlél. Francia, angol és német nyelv forog itt közszájon. Hm, úgy látszik ezek itt mind külföldiek.

Figyeltem és rájöttem, hogy ezek pestiek, akik affektálva idegen nyelveken beszélnek. De a látszat majdnem tökéletes. Itt láttam *gyarmati angol* hivatalnokokat, fehérhajú, teveszörkabátú „svédek”, okkersárgárcú, esőköpenyes „mandzsuriakat”. Kissé arrább elhervadt amerikai nők lebzseltek, arcátlanul kikenve és térdigérő ruhában, s mint kiderült, kamaszokban lévő fiúkat cipeltek magukkal.

Az eszpresszó egész piciny. Itt mindent a látszatra adnak. Drága nedűket isznak, szerelmek zailanak le és mindenfajta kellékkel, festékkel férfiak és nők kelletik magukat. A szemlélő 5 perc után nyugodtan megállapítja ennek a hanyag és flancos társaságnak fölösleges voltát.

## A Körút és egy sötét utca sarkán

Itt semmi sem meglepő. Ez a helyiség keveréke a kávéháznak és zsibvásárnak. Furesa, amit mondok, de ez nem változtat a tényen. Szinte riasztó itten az a zúgás, sok szín, láрма és a sok ember... Itt láttam *alkuszokat és csalókat*, *fezöröket és selyemfiúkat*, akik sajátos módszerekkel üzletelnek. *Porográf képeket és nőket árulnak kartell-árakon*. Rosszkinézésű, sapkás pofák ki és be sétálnak. Nők irhabundákban, pirosra festett ajakkal és lángvörös, kihagyezett körmökkel, fikszírozzák itt a pasasokat. Néha dörmögés halatszik. *A nők között való gátni lehet*. Vannak itt garasos lotyók, de előkelő kokottok, akik úgy néznek ki, mint az intézeti lányok. A kávéházba ki- és belézengeknek micisapkás rikkancsok és zszusuárusok sállal a nyakukon, vagy nyitott ingben, nyakkendő nélkül. A nők szípkából hosszú szivarkát szívnak. *Nőiesen élőködő, kiborotvált szemöldökű, sminkelt, festett szájú, beteges hajlamú ficsurak grasszálnak itt, akik az éjjel — az itt felhajtott öreg urakkal tangót táncolnak hírhedt klubjukban...* Alkuszok alsójukhoz ragadt cigarettavéggel, tözsdések, a törzsasztaluknál, hátukat a szék támlájának nekife-szítve, szájuk szélén a füstlőgő szivarral... Ezek számolnak. Számolnak, kezükben a ceruzával a kávéházi asztal márványlapjára rajzolt női fejekre, keblekre, a pikáns rajzokra meredve, mialatt az izzadságtól csikós mandzsutájuk kilóg. A telefónfülkék állandóan tömve voltak. *A razzidák is állandóak...*

tolányi fái és a gyermekek, akik játszadoznak. Ez a sötét olyan, mint egy csodabarlang. Furesa figurák ülnek itt egy hosszúlépés, vagy egy félliter bor mellett. Hozzá tartozik a környezethez az, hogy a bejáratnál egy konflis szomorkodott. Itt, bent minden oly régies és avult. *A legérdekesebb jelenség — egy liliputi, kis öreg*. Mint titkon nekem mondták — foglalkozása nincs, hulladékok között kotorász. Senki sem tudja, hogy miért, de úgy ismerik: *Jean Francois, a költő...* Jean Francois-t nagy tisztelet övezi. A fuvarosok, örök nyugdíjasok, piaci árusok, tekihordók, kiiregedett postások ülik körül a 70 éves öregot, aki nek piciny madárcarca van és pofaszakálla. *Jean Francois fakult frakban jár és szakadt lakktopánban díszszel*. Igen, 70 éves, de határozottan gyermekszemei vannak. Hulladékgyűjtő, de éjjel ő Jean Francois a költő...

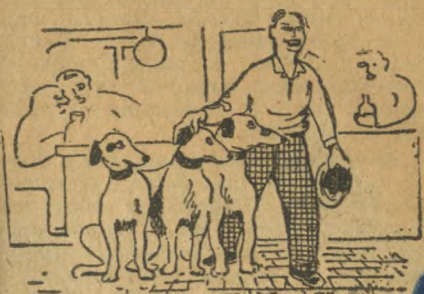
Az öregúr csendesesen, lágyan, erőtlen hangon susogni kezd:

— *Ó, gyermekeim — fordul hozzám —, az élt, az én koromban válik tüneményé. Engem már nem vonzanak a hívságok, nem lótok*

nők után és örülni tudok annak, ha denevérszárnyakkal közeleg az éj. Egyszer mint gyermek, elkapott egy erdőben a hóvihar — motyogta Jean Francois —, baktattam, bolyongtam a kásás, lepényes, tésztás hóban. Kezem kékes lett, mint a hajnal és olyan sima és csiszolt, mint a hengerelt üveg. Egy özre bukkan-tam, félig aludt. Az őz rámnézett — aludj velem. Én toppantottam a lábammal, mire ő elszontyolodott és köhinteni kezdett. Feleltem ujjamat és szemrehányóan hebegtem — úgy félek. Az őz riadozó't — én is nagyon félek. Kezemet rátettem a hátára és úgy mentünk a hóban...

## Tihamér és a kutyák

Ekkor váratlan dolog történt. A gyülekezet összerézett, az ajtó kinyílt és a hold besütött. Megjelent a színen nyitott ingben és kockás nadrágban az örökvidám *Tihamér, a kutyaidomár*, három betanított ebével. *Tihamér ünnepélyesen ment elől, olyan méltóságteljesen, mint egy nagy család apja, ösztövért lábakkal*. Mögötte szótfogadóan kullogtak idomított kutyái... És az egész kísértetiesen összegomolyodott az éjszakai sötétséggel.



## Ivó az Andersen-meséhez

Az Üllői út végén van, hiányzik a költői keret. Nincsenek itt Kosz-

